

Izvršni direktor BCBP jedan od autora izveštaja o otpornosti društava na Zapadnom Balkanu

Datum
okt. '17.
16.

Izveštaj ispituje kako je Zapadni Balkan još jednom postao potencijalno nestabilna geopolitička arena i analizira faktore koji utiču na (ne)otpornost društava u regionu iz više aspekata bezbednosti.

Resilience in the Western Balkans

XIV. VIOLENT EXTREMISM: BEYOND FOREIGN FIGHTERS AND BEHIND NUMBERS

Predrag Petrović and Florian Qehaja

Introduction

The fact that from 2013 until 2015 almost 1,000 people from the Western Balkans left to fight in Syria and Iraq is a matter of ongoing concern.¹ Even though the number of foreign fighters began to decrease as of 2015, it is estimated that more than 300 have returned to their home countries. The return of foreign fighters however represents only the tip of the iceberg; the problem becomes much more complex when other individuals from the region who were not necessarily foreign fighters but subscribe to the ideology of Islamist extremism are factored into the equation. While the returned foreign fighters potentially represent an ongoing security threat, the major challenge derives from individuals and groups aiming at fragmenting society and especially radical Islamist preachers and practitioners. In particular, the traditional practice of Islam has been undermined in recent years by a new wave of radical clerics who have sought to spread the doctrines of conservative Salafi-inspired Islam.

In order to counter the potential of violent extremism, a holistic approach is *a sine qua non* for a successful outcome in the long term. The notions of Countering Violent Extremism (CVE) or Preventing Violent Extremism (PVE) should be used in reference to the legal and policy framework of the countries in the Western Balkans. This should imply taking steps which will not only reflect a consultative process in terms of design and implementation but also emphasise the importance of fostering resilience. As the findings on fragility below will show, there is a wide spectrum of push and pull factors driving individuals into the arms of violent extremist groups. These include personal, societal, economic and religious factors; all equally important. The aim of this chapter is to analyse the key fragilities that are common to all Western Balkan countries, describe how serious they are and identify measures for addressing them.

1. Predrag Petrović, 'Islamic radicalism in the Balkans', *Alert* no. 24, EUISS, 10 June 2016.

Negativni razvoj događaja na Zapadnom Balkanu ukazali su na poteškoće u politici proširenja EU, i još jednom su izazvali sumnje u kapacitete Unije da odlučno deluje u vremenu sve većih bezbednosnih izazova. Ovo je izazvalo očekivanja i zahteve da Evropska unija postane prisutnija na globalnom planu.

Zabrinjavajući brojevi stranih boraca iz regiona koji se pridružuju **Daešu** ili **Al-Nusri** u Siriji i Iraku ili bilo kojoj strani (pro-ruskim pobunjenicima ili snagama lojalnim vladi u Kijevu) u konfliktu u Ukrajini, kao i drugi destabilizujući faktori svedoče o činjenici da je Zapadni Balkan važan deo evroatlantskog bezbednosnog prostora, a u isto vreme skreće pažnju na ranjivost regiona za spoljne faktore nestabilnosti i nebezbednosti.

Izveštaj koji je pripremio Evropski institute za bezbednosne studije (EUISS) analizira faktore koji utiču na otpornost društava u regionu u kontekstu spoljnih i unutrašnjih bezbednosnih izazova. Pored toga nudi niz preporuka za EU i lokalne aktere, čije bi usvajanje dovelo do otpornijih država i zajednica na Zapadnom Balkanu. Izveštaj je podeljen u dva dela: prvi je posvećen spoljnim uticajima na (ne)otpornost društava, dok drugi istražuje unutrašnje faktore

Izvršni direktor Beogradskog centra za bezbednosnu politiku (BCBP) Predrag Petrović i izvršni direktor Kosovskog centra za bezbednosne studije Florijan Čehaja u poglavlju koje su zajedno pisali istražuju sve važnije pitanje islamske radikalizacije i nasilnog ekstremizma, koje je pogoršano osećanjem otuđenosti i radikalizacije mladih, povratnika iz Sirije ili stranih boraca sa prebivalištem u lokalnoj sredini.

Iako je cilj ovog izveštaja da identifikuje i poboljša faktore koji mogu društvo učiniti otpornijim na kraći rok, neophodno je preduzeti druge mere kako bi se sprečilo širenje islamskog ekstremizma u dužem roku.

Izveštaj je pripremio EUISS uz podršku i saradnju Evropskog fonda za Balkan.

Ceo izveštaj je dostupan putem veb-sajta EUISS. Takođe je dostupan u biblioteci BCBP.